

Надійшла до редакції 05.03.2012 р.

УДК 811.112.2: 81'373.2.

ІНВАРІАНТНИЙ ОБРАЗ ЛОКАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ В НАЙМЕНУВАННЯХ МНОЖИННИХ ОБ'ЄКТІВ

Е. О. Головань

Реферат. Інноваційний спосіб дослідження множинності в лінгвістиці, репрезентований у розвідці Г. І. Берестньова, є визначальним у методологічному аспекті пропонованої роботи. У статті на матеріалі української, російської та англійської мов описано один з інваріантних образів множинності, виділених ученим — образ локальної єдності. Проаналізовані прямі й переносні найменування множинних об'єктів дозволяють виявити певні загальні принципи номінації. На понятійному рівні з досліджуваним образом корелюють назви: 1) сукупності зібраного, розташованого разом; 2) природних явищ, які локально виділяються; 3) великих і складних артефактів; 4) протяжних у просторі об'єктів, мислимих як ціле, що має складники.

Ключові слова: номінація, інваріантний образ, множинність, локальна єдність, інтенсивність.

Одним із способів розгляду питання позначення множинних об'єктів є реконструкція уявлення про множинність через встановлення її інваріантних образів, представлена в розвідці Г. І. Берестньова [3]. Дослідник виділяє 12 інваріантних образів множинності (ІОМ). У сучасних лінгвістичних дослідженнях терміни “образ” і “образність” використовуються дуже широко й неоднозначно. Вони інтерпретуються як категорії свідомості, мислення, психіки людини (когнітивні, психологічні, етнопсихологічні категорії); як категорії тексту, у тому числі й художнього (естетичні, стилістичні, функціонально-прагматичні категорії); як лексико-семантичні категорії, що характеризують властивості слів і фразеологізмів [18, с. 12]. Витоки лексикологічної концепції образності пов'язані з ідеями О. О. Потебні, зокрема про розвиток поняття з чуттєвого образу, про внутрішню форму слова.

О. О. Потебня вперше виловив думку про те, що слово є не тільки одним із мовних засобів створення образності в мовленні, але й саме по собі спроможне передавати образне уявлення про предмет, що іменується. Він підходить до визначення образності через виділення внутрішньої форми слова як центра образу [12, с. 147]. Питання про лексичну образність до 90-х рр. ХХ ст. розглядалось у зв'язку з дослідженням експресивності (конотативності) лексичних одиниць [14; 16], вивченням мовної метафори та лексичної мотивованості [5; 7; 9 та ін.]. Зважаючи на це, О. А. Шенделева [17] виокремлює три напрями лінгвістичного дослідження образності: метафорологічний, експресіологічний і мотивологічний. Спільним для них називає розуміння образності як лексичної категорії, що має певну семантичну основу і засоби її вираження: лексичну образність розглядають не як певний тип значення, а як властивість слова (Н. О. Лук'янова [11], О. Й. Блінова [4]). Різнить ці напрями визначення семантичної основи образності, виділення складу й меж образної лексики, а також погляди дослідників щодо співвідношення категорій образності та експресивності.

Згідно з О. А. Юріною [18], поняття образу в когнітивній лінгвістиці співвідносне з поняттями “прототип”, “гештальт”, “концепт”; і загалом у семасіології та когнітивній лінгвістиці первинний чуттєво-раціональний образ дослідники розглядають у першу чергу у зв'язку зі змістом слів і висловів, які спроможні викликати

цей образ у свідомості людини при сприйнятті слова. Відповідно, образність кваліфікують як спроможність слова викликати розумовий образ предмета або явища, позначеного словом, а мовний образ — як емпіричну форму існування денотата, вербалізоване зорове, тактильне, температурне, смакове, нюхове й будь-яке інше чуттєве сприйняття предметного світу, що фіксує форму, колір, обсяг, розташування в просторі та інші перцептивні характеристики поіменованого предмета (наприклад, у словах *вогонь, лід, камінь* та под.). Дослідниця припускає, що носіями перцептивних первинних образів, які становлять собою елементарні форми чуттєво-раціонального відображення дійсності, на базі чого формуються більш складні комбіновані структури — “образи уяви”, у лексичній системі мови постають предметні іменники, якісні прикметники зі значенням фізичних властивостей об’єктів, і дієслова конкретної фізичної дії на позначення, відповідно, конкретних предметів та їхніх статичних і динамічних властивостей, які чуттєво сприймаються [18, с. 14–16].

Дещо іншим постає використання поняття образу в дослідженні Г. І. Берестньова, виконаного також у світлі когнітивізму й апелюючого до ідей О. О. Потебні про розвиток поняття із чуттєвого образу, про два змісти слова: суб’єктивний і об’єктивний. Перший зміст — запас вражень, образів, уявлень індивіда, який користується словом. Слово обирає із цього запасу певну ознаку, яка постає репрезентантом інших образів і понять. Такі інваріантні уявлення, за Г. І. Берестньовим [3, с. 85], ближче до базових категорій мови й свідомості, ніж окремі їх репрезентанти. Дослідник зазначає, що об’єкти когнітивної лінгвістики мають глибинний характер — вони приховані за безпосередньою мовною даністю, безпосередньо не спостерігаються; говорить про їх образну природу. Ця образність постає інваріантною щодо всіх конкретних видів образів (зорових, слухових, тактильних, смакових, нюхових, емоційних) і лежить в основі моторних актів, організації пізнавальної діяльності людини.

Категоріальні структури мови й свідомості, услід за Г. І. Берестньовим, розуміємо як особливі глобальні образи (уявлення), тому їх конституанти розглядаємо як такі, що мають образний характер. У роботі образ визначаємо як “вихідну точку і спосіб, яким утворюється значення множинності” [12, с. 25], уявлення, пов’язане з наданням назви репрезентанту семантики ‘багато’ і ‘дуже’. Встановлення ІОМ дозволяє систематизувати уявлення про велику кількість, розширити визначені принципи найменування множинних об’єктів, виявити спільне й відмінне в позначенні великої кількості об’єктів.

Мета статті — простежити репрезентацію визначеного лінгвістом образу локальної єдності в зіставному аспекті на матеріалі української, російської та англійської мов; проаналізувати співвідношення між уявленням про велику кількість та реаліями дійсності, назви яких спроможні виражати значення квантитативності.

Репрезентантами ІОМ локальної єдності, за Г. І. Берестньовим, постають слова рос. *вместе* ‘разом’, *вместный* ‘спільний’: *у нас хлеб вместный; обще* ‘разом’: *мы с ним обще торгуем; собирать, собрать* ‘зосередити в одному місці (багато, багатьох)”; *толпа* ‘безліч зібраних разом людей’ на підставі того, що прасл. **tьlpa*, **tьlpa* споріднені з лит. *talpa* ‘ємність, об’єм’, латис. *talpa* ‘приміщення’ [3, с. 88]. До прикладів Г. І. Берестньова додамо: *ряд* ‘сукупність явищ, предметів, розташованих один за одним; вживається при вказівці на неозначену кількість’, *цепь* ‘низка, вервичка’, *серия* ‘ряд виробів за єдиним зразком’ (домінуючим постає мотив однаковості, шаблону); *каскад* ‘потік чого-небудь, надлишок’ *каскад слов*; *карусель* ‘люди і предмети, які рухаються одне за одним’, *вереница, череда, шлейф, батарея*; вислови *сплошь и рядом, вдоль и вперек*.

Реалізацію значення тотальності та інтенсивного прояву ознаки відзначаємо в рос. *совсем* 'дуже, вищою мірою': *совсем скверно*; *Ты, братец, совсем сообразительный человек!* — промовил главнокомандуючий (Станюкович); *сплошной* 'що охоплює усіх; всезагальний': *сплошной восторг, ужас*; *сплошная коллективизация, электрификация*; *тотальный* 'що залучає, стосується всіх'; *вдоль и поперёк* 'грунтовно, в усіх деталях': *изучить инструкцию вдоль и поперёк*; *поголовный* 'всезагальний'.

Апелюють до уявлень про зосереджене в одному місці й рос. *собор, сбор* 'зібрання рослин, зокрема лікарських трав', *скопление* 'велика кількість зібраних десь людей, предметів', *все кругом*, а також *сонм* 'зібрання, множина'. Якщо орієнтуватися на походження від **sъn* 'разом' + *jeti* 'брати' [15, с.717], то виявляємо кореляцію ІОМ схоплення — утримання й локальної єдності, пор. англ. *hookup* 'поєднання, сукупність' при *hook* 'чіпляти'; укр. *загін, зборище, збори, скупчення* і, відповідно, дієслова *зігнати, зібрати, скупчити* ілюструють кореляцію ІОМ зусилля при об'єднанні елементів у множину й локальної єдності. Простежується також кореляція інваріантних образів великих розмірів і локальної єдності: укр., рос. *море, океан*; англ. *a sea of, oceans of*.

На образ єдності орієнтовані й укр. *смуга* 'послідовний безперервний ряд подій, явищ', *ланцюг* 'сукупність кого-, чого-небудь, розташованого один поруч з одним', *каскад* 'ряд яких-небудь (позитивних) явищ, фактів, які слідують один за одним', *вервечка* 'низка чого-небудь', *огульний* 'який охоплює все, всіх', *огулом* 'гуртом'; *загальний* 'який охоплює все, всіх'; при *загал* 'велике коло, маса людей; усі'; *уздовж і вишир*; діал. **аула* 'галасливий натовп, збіговисько' (співвідносному з *аул* 'село у народів Середньої Азії'): *Там коло волости така аула. коло* 'замкнений ланцюг подій, справ; група людей'. З останнім пов'язуємо дв.-рус. *колико*, рос. *количество*, також рос. *круг, округ*, ймовірно *колонія* 'сукупність особин, товариство'.

Аналізований образ вважаємо співвідносним із трьома лексико-семантичними групами, виділеними в дослідженні В. М. Вовк [6, с. 112—120] на основі семантики іменників — перших компонентів квантитативно-номінативної структури $N_1 + N_2$ зі значенням множинності:

1) іменники, що позначають гіпотетичну кількість предметів, розташованих або повторюваних у певній послідовності: англ. *round* 'коло' (*to know all the round of someone's relations* 'бути знайомим із чийось оточенням', також *round sum* 'кругленька сума'), *series* 'ряд, серія', *assortment* 'набір, асортимент' *catalogue* 'каталог', *chain* 'ланцюг', *circle* 'коло', *corridor* 'коридор', *gallery* 'галерея', *line* 'лінія', *list* 'перелік, каталог', *procession* 'процесія, вервечка', *ring* 'коло', *row* 'ряд', *succession* 'безперервний ряд' та ін. Відповідно, укр. *коло, серія, алея, вінок / віночок, вервечка, галерея, колона, ланцюг, шеренга* та ін.; а також *сніп, букет, вузол, в'язанка, тріно, жмут / жмуток, клунок, пучок*; рос. *слой, цепь, шеренга, ряд, вереница, галерея, панорама, аллея, поезд* тощо.

2) іменники, що позначають групу осіб, зібраних або виділених з певною метою: англ. *squad* 'відділ, команда', *array* 'сукупність, набір', *army* 'армія, війська', *band* 'оркестр', *battalion* 'батальйон', *brace* 'пара (дичини)', *chorus* 'хор', *clan* 'клан', *class* 'клас', *company* 'компанія', *corps* 'корпорація', *crew* 'екіпаж', *crowd* 'натовп', *delegation* 'делегація', *detachment* 'загін, відділ', *drove* 'стадо, натовп', *family* 'родина', *horde* 'орда', *gang* 'банда', *generation* 'покоління', *group* 'група', *tob* 'юрба', *nation* 'нація', *party* 'команда, партія', *patrol* 'патруль', *rabble* 'натовп', *team* 'команда', *throng* 'юрма', *tribe* 'юрба', *troop* 'загін', *troupe* 'труппа' та ін. Репрезентантами цієї групи будуть укр. *юрба, легіон, армада, армія, артиль, банда, бомонд, бригада, ватага, військо, гвардія, група, дружина, журі, каста, кліка, клан, комісія, компанія, натовп, набрид, народ, орда, обслуга, орава, рать, родина, секта, скупчення, хор, юрма*, рос. *строй, свита* (і відповідні до наведених вище).

3) іменники, що позначають тварин, риб, птахів: англ. *hive* 'рій, вулик', *swarm* 'рій, зграя', *flock* 'зграя', *herd* 'череда', *menagerie* 'звіринець', *nest* 'гніздо', *school* 'косяк', *shoal* 'табун', *zoo* 'зоопарк' та ін.; укр. *вулик*, *косяк*, *виводок*, *гніздо*, *зграя*, *караван*, *отара*, *стадо*, *табун*, *череда* та ін.; рос. *улик*, *косяк*, *выводок*, *гнездо*, *стая*, *караван*, *отара*, *табун* тощо.

В англійській мові велику кількість об'єктів позначає така співвідносна з образом локальної єдності лексема, як *blanket* 'покрив', 'спільний, повний, що охоплює всіх': *a blanket wage increase* 'всезагальне підвищення заробітної платні'; *blanket of fog* 'габа туману'; *blanket of gloom* 'покрив темряви'. Наведемо приклади орієнтування на аналізований образ при репрезентації семантики інтенсивності: *all-out* 'букв. все-навколо; з усіх сил, усіма засобами': *go all-out to win the game* 'з усіх сил боротися за перемогу'; *totally* 'цілком' (лат. *tōtus* 'усі'): *How totally gross!* 'Повний (букв. тотальний) завал!'; *everybody* 'кожна людина, усі': *everybody's fad* 'всезагальне захоплення'.

З образом локальної єдності опосередковано (через значення слів у латинській мові) можна пов'язати такі лексеми на позначення перевищення міри, як *exorbitant* 'надмірний, безмірний' (лат. *orbis* 'коло', пор. укр. *об* 'коло, поряд'): *exorbitant price* 'намірна ціна'. З образами локальної єдності будуть корелювати такі репрезентати ІОМ великих розмірів: *more* 'велика кількість чогось': *Втрапляв у more безмежної ласки і любові* (В. Шевчук), *океан* 'про щось безмежне, неосяжне': *Я, пливучи сюди, багато думав, то був великий океан думок* (Леся Українка), *озеро надій* (М. Бурмака) Співвідношення образів простежується при номінації великої кількості статичних об'єктів. Англійські відповідники: *sea* 'море': *sea of smiling faces* 'море усмішливих обличч'; *ocean* 'океан': *oceans of tears* 'океани сліз', *oceans of time* 'букв. океани часу'; *lake* 'озеро': *wine lake* 'букв. озеро вина' на позначення великої кількості рідини, її надлишковості. Множину людей і речей може позначати лексема *pool* — 'ставок' і 'бюро, об'єднання': *a large pool of software engineers* 'велике об'єднання програмістів', *a pool of cheap labour* 'безліч дешевих робітників'; *motor pool* 'автопарк'.

Семантику великої кількості об'єктів у фразеологічних одиницях імпліцитно реалізують вказівки на неможливість виконання певної дії істотою — людиною або твариною (рос. *не протолкнуться, негде ноге ступнуть, негде повернуться (поворотиться; плюнуть некуда; негде курице плюнуть*; укр. *і вовк / вуж не пролізе, і перепелиці нікуди пропхатися, курці ніде клюнути / голови простромити*), а також неістотою (укр. *голіці / яблукові ніде впасти* та ін.).

Позначення великої кількості через апелювання до місця, вказівку на його брак як підтвердження максимальної наповненості (значення 'дуже мало місця, бо багато когось / чогось') простежуємо у фразеологізмах: *ніде пальцем ткнути, ніде голки встромити, шилом не повернеш* тощо. Використано уявлення відсутності місця для дії людини частинами тіла (*палець*) чи предметами, які займають мало місця: укр. *ніде й голки встромити; нема й де голки штрикнути; (і) пальцем ніде (нікуди) ткнути* 'дуже багато; у великій кількості'; *ніде (й) голки (пальця) встромити (просунути)* 'дуже багато людей; немає вільного місця'. Пор. рос. *иголку (иголки) негде (некуда) воткнуть (просунуть)* 'дуже тісно'. Відбувається розширення значення "тісно → багато" [8, с. 189—190].

Ю. Д. Апресян [2] зазначає, що цікаву підгрупу лексичних одиниць утворюють фраземи *дохнуть негде, иголку негде воткнуть, шагу негде ступить, яблоку негде упасть* і т. ін., що мають значення надвисокого ступеня концентрації когось, чого-небудь. Спільною семантичною властивістю розглядуваних фразем є вказівка на те, що надвисокий ступінь концентрації розглядається як наслідок великої кількості когось, чого-небудь (а не як наслідок того, що малий об'єм). Вихід за межі певної сукупності може бути оцінений як вияв неабиякої інтенсивності прояву

ознаки, напр., рос. *из ряда вон* ‘надзвичайно’ при сполученні з прикметником вживається для позначення вищої міри якості: *Лето в этом году выдалось из ряда вон скучное* (Салтыков-Щедрин); англ. *out of line* і *out and away* ‘набагато’. Образ локальної єдності постає об’єднуючим для ідей про співвідносність із різного роду вмістищами, контейнерами (за гіпотезою Дж. Лакоффа [10]), які використовують у лінгвістичних розборах метафоричних найменувань великої кількості: *бочка, горщик, колодязь, кошук, мішок, скриня, торба* та ін. Останні розглядаємо як репрезентанти образу міри й норми. Апелюють до ІОМ локальної єдності й вислови типу *всем миром, мир насекомых*. За Л. Г. Акуленко [1], рос. *всем миром* передає значення тотальності з відтінком “разом, гуртом”.

Із уявленнями про локальну єдність, що перебувають в основі номінації множинних об’єктів, співвідносними будуть усі метонімічні позначення великої кількості об’єктів при типі перенесення іменування з місцевості на істот, які там перебувають: *село, місто, факультет*; метафоричні позначення групи людей найменуваннями множини тварин, наприклад: *згряя, караван, отара, табун, череда*; рос. *табун женихов, стая поклонниц*; англ. *nest of thieves* ‘згряя злодіїв’. Із цим образом пов’язані й такі типові (регулярні) метафоричні найменування великої кількості об’єктів, як: рос. *арсенал средств, батарея бутылок, букет болезней; вереница образов, лет; вихрь мыслей; галерея образов; облако пыли; рой мыслей; снопы искр; созвездие талантов; столпотворение людей, череда новостей; пестрый калейдоскоп огней, банк данных, банк информации*; а також українські відповідники: *букет, сузір’я* тощо.

Серед ознак реалій докільля, що перебувають в основі номінації множинних об’єктів-репрезентантів ІОМ локальної єдності, виокремлюємо такі визначальні для квантифікації значення характеристики: 1) зібраність, розташування разом, поряд, наприклад, сукупність плодів і квітів: укр. *гроно співців, гроно птиць*, рос. *букет болезней, снопы искр, венок сонетов, соцветие талантов*, англ. *bunch of* ‘пучок’, *maze of narrow streets* ‘лабіринт вуличок’; 2) локальне виділення природних явищ: укр. *гори посуду*, рос. *лес рук, пир горой*, англ. *a mountain of food* ‘гори їжі’; 3) великі та складні артефакти: укр. *арсенал засобів*, рос. *калейдоскоп огней, столпотворение людей, гнездо изб*, англ. *chain* ‘ланцюг’; 4) різного роду місткості та вмістища: *бочка, відро, віз, вагон, мішок*; 5) протяжність у просторі об’єктів, мислимих як ціле, що має складники: укр. *батарея пляшок*, рос. *череда новостей, вереница лет, галерея образов*, англ. *long vista of years* ‘низка (букв. вид, алея) років’.

Перспективним постає використання даних асоціативного методу дослідження при визначенні репрезентантів аналізованого інваріантного образу множинності.

РЕЗЮМЕ

В статті на матеріалі українського, російського і англійського мов описано один із інваріантних образів множинності, виділених Г. І. Берестневим — образ локального єдності. Проаналізовані прямі і переносні найменування множинних об’єктів дозволяють виявити загальні принципи номінації більшого числа об’єктів. На понятійному рівні з аналізованим образом множинності соотносяться названі: 1) сукупності зібраного, знаходящогося разом; 2) локально виділяються природних явищ; 3) великих і складних артефактів; 4) протяжених в просторі об’єктів.

Ключевые слова: номінація, інваріантний образ, множинність, локальне єдність, інтенсивність.

SUMMARY

The paper deals with the analysis of the local unity invariant image of plurality in the Ukrainian, Russian and English languages. It was revealed by G. Berestnev. Words

and word combinations with the meaning of great number are investigated. The research reveals some general principles of direct and figurative plural objects nomination. Conceptually the names of different aggregates, extensive objects, local differentiate elements, large and complex artifacts bring into correlation with the local unity invariant image of plurality.

Keywords: nomination, the invariant image, plurality, local unity, intensity.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Акуленко, Л. Г. Поле неопределенно большого количества в современных немецком и русском языках [Текст] / Л. Г. Акуленко // Категория количества в современных европейских языках — К. : Наук. думка, 1990. — С. 106—160.
2. Апресян, Ю. Д. Типы коммуникативной информации для толкового словаря языка [Текст] / Ю. Д. Апресян // Язык: система и функционирование. — М. : Наука, 1988. — С. 10—22.
3. Берестнев, Г. И. Образы множественности и образ множественности в русском языковом сознании [Текст] / Г. И. Берестнев. — Вопросы языкознания. — 1999. — № 6. — С. 83—99.
4. Блинова, О. И. Явление мотивации слов: Лексикологический аспект [Текст] / О. И. Блинова. — М. : Книжный дом “ЛИБРОКОМ”, 2010. — 208 с.
5. Виноградов, В. В. К вопросу о слове и образе [Текст] / В. В. Виноградов // Вопросы литературы. — 1960. — № 5. — С. 42—49.
6. Вовк, В. Н. Языковая метафора в художественной речи : Природа вторичной номинации [Текст] / В. Н. Вовк. — К. : Наук. думка, 1986. — 141 с.
7. Гак, В. Г. Метафора: универсальное и специфическое [Текст] / В. Г. Гак // Метафора в языке и тексте / Отв. ред. В. Н. Телия ; АН СССР. — М. : Наука, 1989. — С. 11—24.
8. Каламаж, М. Лінгвокультурологічний аналіз квантитативних концептів у різномовному відбитті (на матеріалі української, російської, польської, білоруської, болгарської фразеологічних систем) [Текст] / М. Каламаж // Наукові записки : Серія філологічна. — Кіровоград, 2008. — Вип. 80. — С. 184—194.
9. Лаврентьева, Н. Б. О мотивированности как характерном признаке образных слов [Текст] / Н. Б. Лаврентьева // Актуальные проблемы лексикологии и словообразования. — Новосибирск, 1987. — Вып. 3. — С. 350—368.
10. Лакофф, Дж. Мышление в зеркале классификаторов [Текст] / Дж. Лакофф. // Новое в зарубежной лингвистике. — Вып. 23. — М. : Прогресс, 1988. — С. 12—51.
11. Лукьянова, Н. А. Образность как характеристика значения слова [Текст] / Н. А. Лукьянова, М. И. Черемисина // Синтаксическая и лексическая семантика. — Новосибирск, 1986. — С. 265—268.
12. Потенбня, А. А. Мысль и язык [Текст] / А. А. Потенбня. — Х. : Типография Адольфа Дарре, 1892. — 228 с.
13. Рахилина, Е. В. Семантика лексической множественности в русском языке [Текст] / Е. В. Рахилина. — Вопросы языкознания. — 2009. — № 4. — С. 13—40.
14. Телия, В. Н. Коннотативный аспект семантики номинативных единиц [Текст] / В. Н. Телия. — М. : Наука, 1986. — 141 с.
15. Фасмер, М. Этимологический словарь русского языка: [в 4-х т.] — Т. 3. / Пер. с нем. и доп. О. Н. Трубачева. — М. : Прогресс, 1987. — 832 с.
16. Харченко, В. К. Разграничение оценочности, образности и эмоциональности в семантике слова [Текст] / В. К. Харченко // Русский язык в школе. — 1976. — № 3. — С. 66—71.
17. Шенделева, Е. А. Категория образности: проблемы лексикологической интерпретации и перспективы исследования [Электронный ресурс] / Е. А. Шенделева // Вестник Томского университета: Серия Гуманитарные науки (спецвыпуск). —

- Томск, ТГПУ, 2000. — Вып. 3 (19). — С. 73—79 // Режим доступа: http://vestnik.tspu.ru/files/PDF/articles/shendeleva_e._a._73_79_3_19_2000.pdf — Загл. с экрана.
18. Юрина, Е. А. Образный строй языка [Электронный ресурс] / Е. А. Юрина. — Томск : Изд-во Томск. ун-та, 2005. — 156 с. // Режим доступа: <http://www.lib.tsu.ru> — Загл. с экрана.